

MASARYKOVA UNIVERZITA
EKONOMICKO-SPRÁVNÍ FAKULTA

Bankovní účetnictví

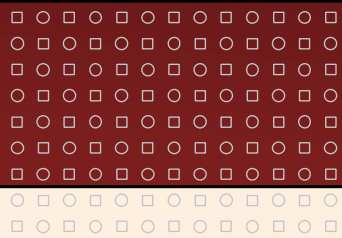
Cenné papíry, deriváty,
ostatní pohledávky a
závazky a přechodné účty

BANKOVNÍ ÚČETNICTVÍ ÚČTOVÁ TŘÍDA 3

- **Různorodost, která se u ostatních účtovných tříd už neopakuje**
- **Účtujeme o operacích banky na finančním trhu - operace s cennými papíry a deriváty na vlastní i cizí účet, dalších finančních operacích i o operacích spojených s provozem banky**
- **Účtujeme také o pohledávkách a závazcích vyplývajících z obchodně závazkových vztahů, ze vztahů k zaměstnancům, státnímu rozpočtu, sociálním institucím, ...**

BANKOVNÍ ÚČETNICTVÍ ÚČTOVÁ TŘÍDA 3

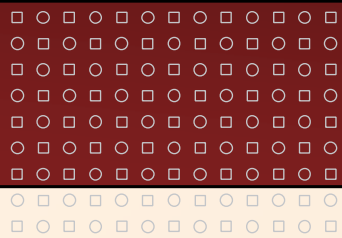
- Účtová skupina 31 - Pevné termínové operace
- Účtová skupina 32 - Pohledávky a závazky z inkasa a ze zúčtování
- Účtová skupina 33 - Pobočky a jednatelství
- Účtová skupina 34 - Ostatní pohledávky a závazky
- Účtová skupina 35 - Časové rozlišení, dohadné účty a uspořádací účet
- Účtová skupina 36 - Cenné papíry k prodeji a ostatní podíly
- Účtová skupina 37 - Pohledávky a závazky z obchodování s cennými papíry a z emise vlastních cenných papírů, závazky z příspěvků penzijního připojištění
- Účtová skupina 38 - Cenné papíry k obchodování
- Účtová skupina 39 - Opce

Účtová třída 3

Účtová skupina 32 - Pohledávky a závazky z inkasa a ze zúčtování

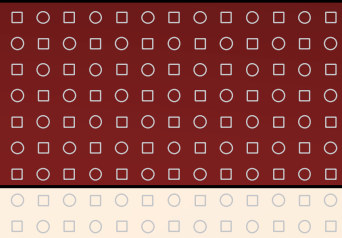

POHLEDÁVKY A ZÁVAZKY Z INKASA A ZE ZÚČTOVÁNÍ

■ Zpravidla vedené účty:

- Hodnoty k inkasu přijaté od korespondentů (šeky, směnky a ostatní hodnoty na inkaso přijaté od korespondentů)
- Hodnoty k inkasu přijaté od klientů
- Účty korespondentů s připsáním platby po jejím inkasu
- Účty klientů s připsáním platby po jejím inkasu
- Uspořádací účet pro zúčtování platebního styku (v případě, že banka neúčtuje přímo mezi účtem v účtové skupině 12 a příslušnými účty v jednotlivých účtových třídách, kdy vzniká potřeba uspořádacího účtu pro zúčtování s clearingovým centrem)

POHLEDÁVKY A ZÁVAZKY Z INKASA A ZE ZÚČTOVÁNÍ

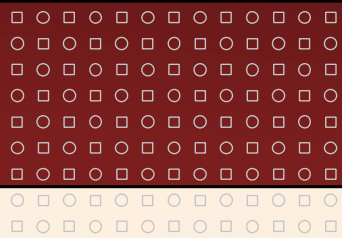
■ Charakter účtů

- Aktivní - hodnoty k inkasu
- Pasivní - ostatní účty
- Aktivně - pasivní - uspořádací účet

■ Zvláštnosti účtování

- Inkasní operace - finanční operace pouze pro banky, služba spojená s platebním stykem
- Hodnoty přijaté bankou na inkaso nevcházejí do majetku banky, ale zůstávají ve vlastnictví klienta nebo korespondenta (po jejich inkasu se vyplatí příslušným klientům nebo korespondentům)

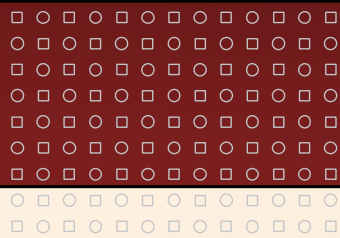

POHLEDÁVKY A ZÁVAZKY Z INKASA A ZE ZÚČTOVÁNÍ

- Na účtech aktiv - účtech hodnot k inkasu - banka účtuje přijaté hodnoty na inkaso na straně Má dáti, závazek z převzatých a dosud neinkasovaných hodnot eviduje na straně Dal účtů korespondentů případně klientů s připsáním platby po jejím inkasu
- S určitým časovým odstupem, ve lhůtě splatnosti, banka předloží příslušné hodnoty k inkasu a inkasovanou sumou vyrovná účty hodnot přijatých k inkasu

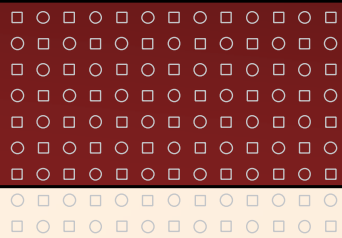

POHLEDÁVKY A ZÁVAZKY Z INKASA A ZE ZÚČTOVÁNÍ

- Následně vyrovná závazek vůči majitelům hodnot předkládaných k inkasu (účtuje na účty korespondentů příp. klientů s připsáním platby po jejím inkasu na stranu Má dáti), který může snížit o hodnotu provize za službu inkasa, kterou si zaúčtuje do svých výnosů
- V případě, že uvedené hodnoty k inkasu jsou účtovány ve prospěch účtu korespondenta nebo klienta okamžitě, jsou souvztažnými účty k účtům této účtové skupiny přímo příslušné účty účtové třídy 1 nebo 2

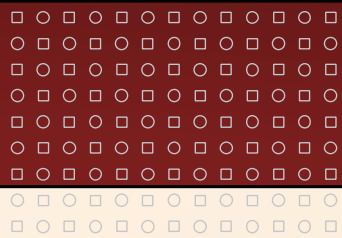
Účtová třída 3

Účtová skupina 33 - Pobočky a jednatelství

POBOČKY A JEDNATELSTVÍ

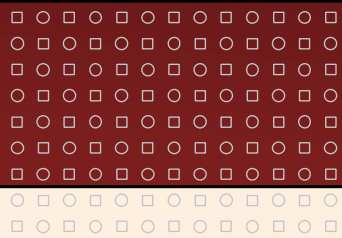
- Zpravidla vedené účty:
 - Tuzemské pobočky a jednatelství (peněžní prostředky přijaté nebo svěřené centrálou od nebo tuzemským pobočkám a jednatelstvím)
 - Zahraniční pobočky a jednatelství - provozní prostředky (krátkodobé a střednědobé peněžní prostředky přijaté centrálou nebo poskytnuté centrálou pobočkám a jednatelstvím v zahraničí v běžném provozním styku)
- O tocích dlouhodobých prostředků se účtuje v účtové skupině 42 (zahraniční pobočky a jednatelství v centrále banky), 56 (základní kapitál a kapitálové fondy) nebo 53 (podřízené finanční závazky v zahraničních pobočkách nebo jednatelstvích)

POBOČKY A JEDNATELSTVÍ

- **Účtování pohybu prostředků v rámci vnitrobankovního refinancování v širším smyslu včetně pohybu provozních prostředků mezi centrálou banky a zahraniční pobočkou a jednatelstvím na syntetických účtech účtové skupiny 33 tvoří výjimku z pravidla, že vnitrobankovní účetnictví není vymezeno metodikou ministerstva financí a zůstává v kompetenci banky**

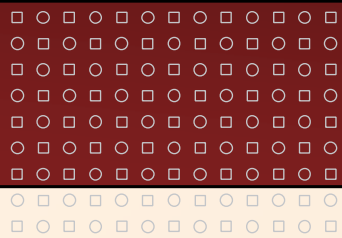

POBOČKY A JEDNATELSTVÍ

- Součet zůstatků v účtové skupině 33 za banku jako celek, tj. za centrálu a všechny její tuzemské i zahraniční pobočky musí být nulový
- Zůstatky na těchto účtech banka vykazuje v rozvaze kompenzovaně, tzn. že tyto účty nemají vliv na bilanční sumu

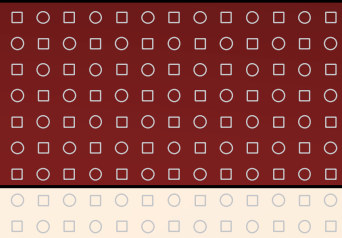

Účtová třída 3

Účtová skupina 34 - Ostatní pohledávky a závazky

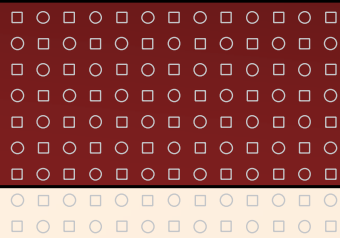

OSTATNÍ POHLEDÁVKY A ZÁVAZKY

■ Zpravidla vedené účty:

- Různí dlužníci
- Různí věřitelé
- Zúčtování se zaměstnanci
- Poskytnuté provozní zálohy
- Přijaté provozní zálohy
- Zúčtování s orgány sociálního zabezpečení a zdravotními pojišťovnami
- Zúčtování se státním rozpočtem
- Splatná daň z příjmů
- Opravná položka k pohledávkám

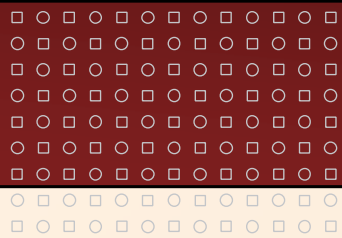

OSTATNÍ POHLEDÁVKY A ZÁVAZKY

- **Pohledávky a závazky z obchodně-závazkových vztahů, z pracovně-právních vztahů, vztahy vůči státnímu rozpočtu, institucím sociálního a zdravotního pojištění**
- **Neúčtujeme zde o pohledávkách z finančních činností za bankami (účtová třída 1) a za klienty (účtová třída 2), ani o zálohách poskytnutých na pořízení majetku (účtová třída 4)**

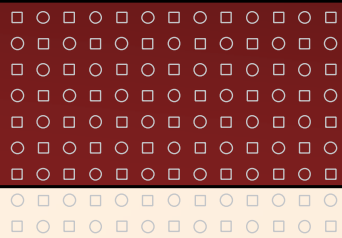

OSTATNÍ POHLEDÁVKY A ZÁVAZKY

- Evidují se zde pohledávky a závazky vůči tzv. „třetím osobám“, tedy těm, kteří nejsou jejími klienty - bankovními či nebankovními
- Účtujeme zde také poskytnuté a přijaté provozní zálohy, např. za poskytnuté služby spojené s pronájmem bytů a nebytových prostor

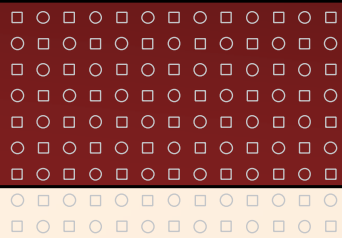

OSTATNÍ POHLEDÁVKY A ZÁVAZKY

- Jeli účetní jednotka registrovaným plátcem daně z přidané hodnoty (DPH), potom k účtování o DPH používá účtovou skupinu 34
- Daň na vstupu za veškerá nakoupená zdanitelná plnění zaúčtuje na vrub rozvahového účtu Zúčtování se státním rozpočtem a na vrub příslušných účtů majetku či nakoupených výkonů zaúčtuje cenu bez daně, s výjimkou případů, kdy je DPH součástí pořizovací ceny majetku (např. při plněních nesouvisejících s podnikáním)
- DPH na výstupu za uskutečněná zdanitelná plnění zaúčtuje ve prospěch rozvahového účtu Zúčtování se státním rozpočtem

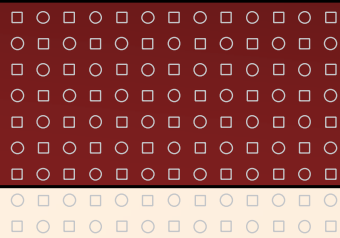

OSTATNÍ POHLEDÁVKY A ZÁVAZKY

- K pohledávkám za různými dlužníky a k poskytnutým provozním zálohám se můžou tvořit opravné položky, v případě, že došlo ke snížení jejich hodnoty a banka toto snížení nezaúčtovala jako odpis pohledávky

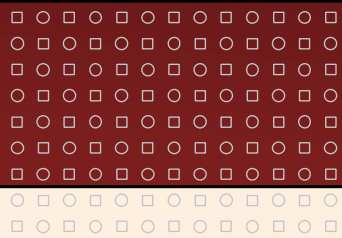

OSTATNÍ POHLEDÁVKY A ZÁVAZKY

- Zúčtování se státním rozpočtem - pohledávky a závazky vyplývající z titulu daně z přidané hodnoty, závazky z titulu sražených záloh na daň z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti
- Splatná daň z příjmu v účtové skupině 68 souvztažně s účtem Splatná daň z příjmu
- Na stejném účtu jsou účtovány i zálohy na daň z příjmu, které účetní jednotka hradí v průběhu účetního období (v závislosti na výši poslední známé daňové povinnosti)

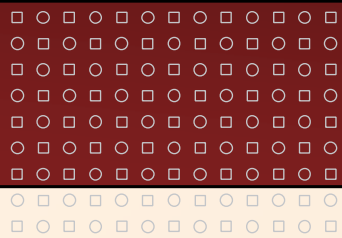

Účtová třída 3

Účtová skupina 35 - Časové
rozlišení, dohadné účty, uspořádací
účet

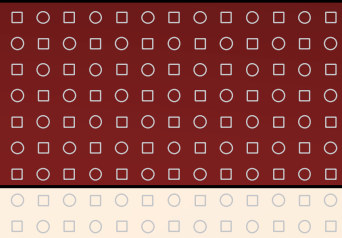

ČASOVÉ ROZLIŠENÍ, DOHADNÉ ÚČTY, USPOŘÁDACÍ ÚČET

■ Zpravidla vedené účty:

- Náklady příštích období (výdaje běžného období, které se týkají nákladů v příštích období - jsou tedy výdajem, ze který ještě nebyla čerpána služba a tedy aktivem účetní jednotky)
- Příjmy příštích období (prozatím nepřijaté částky, které se týkají výnosů běžného účetního období - jsou výnosem - poskytnutou službou - který dosud nebyl uhrazen - jsou tedy aktivem účetní jednotky)

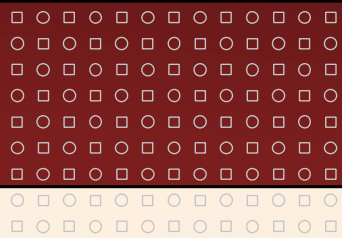

ČASOVÉ ROZLIŠENÍ, DOHADNÉ ÚČTY, USPOŘÁDACÍ ÚČET

■ Zpravidla vedené účty:

- Výdaje příštích období (náklady, které souvisí s běžným obdobím, ale výdaj na ně nebyl ještě uskutečněn - jsou nákladem - čerpanou službou - který dosud nebyl uhrazen, jsou tedy pasivem účetní jednotky)
- Výnosy příštích období (příjmy přijaté v běžném účetním období, které věcně patří do výnosů příštích období - jsou tedy příjmem, za který nebyla poskytnuta služba - jsou pasivem účetní jednotky)

ČASOVÉ ROZLIŠENÍ, DOHADNÉ ÚČTY, USPOŘÁDACÍ ÚČET

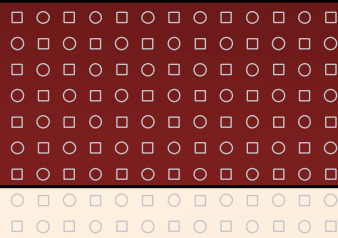
■ Zpravidla vedené účty:

- Dohadné účty aktivní

- Dohadné účty pasivní

- Uspořádací účet kurzových rozdílů

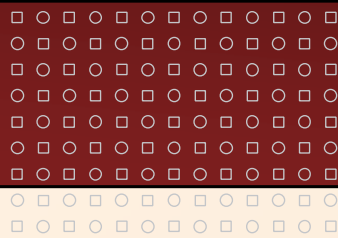

ČASOVÉ ROZLIŠENÍ, DOHADNÉ ÚČTY, USPOŘÁDACÍ ÚČET

- Dohadné účty - položky, které nelze při sestavování účetní závěrky zaúčtovat jako obvyklé pohledávky či závazky z důvodu jejich dohadné výše
- Např. pohledávky za pojišťovnou v důsledku pojistných událostí v případech, kdy ještě nebyla poskytnuta pojistná náhrada a pojišťovna nepotvrdila konečnou výši této náhrady
- Rovněž zde účtujeme třetími osobami splněné a nevyúčtované dodávky, které se při uzavírání účetních knih ocení v souladu s uzavřenými smlouvami, případně odhadem

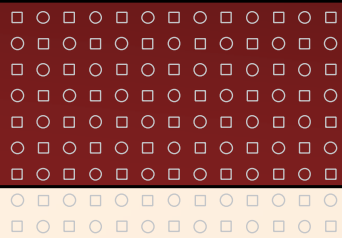

ČASOVÉ ROZLIŠENÍ, DOHADNÉ ÚČTY, USPOŘÁDACÍ ÚČET

- **Uspořádací účet kurzových rozdílů - v průběhu účetního období se sem účtují kurzové rozdíly, které se ke dni sestavení účetní závěrky zaúčtují jako kurzové zisky nebo ztráty do finančních nákladů nebo výnosů**
- **Banky nemohou pro přepočtení cizí měny k okamžiku uskutečnění účetního případu použít tzv. pevný kurs tak, jako ostatní účetní jednotky**

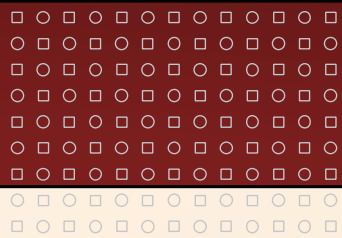

ČASOVÉ ROZLIŠENÍ, DOHADNÉ ÚČTY, USPOŘÁDACÍ ÚČET

- Součástí této účtové skupiny nejsou naběhlé úroky (účtované souvztažně s účty výnosů či nákladů) vztahující se k finančním nástrojům (jsou součástí skupin, kde se účtuje o finančních nástrojích)
- Časové rozlišení se v bance váže zejména k finančním nákladům nebo výnosům, které se důsledně časově rozlišují i během jednoho účetního období

ČASOVÉ ROZLIŠENÍ, DOHADNÉ ÚČTY, USPOŘÁDACÍ ÚČET

- Účetní případy, které se týkají pouze jednoho účetního období, se nemusí časově rozlišovat, pokud tím nejsou významně ovlivněny mezitímní výkazy zisku a ztráty a výkazy sestavené podle zvláštních předpisů (opatření ČNB)
- Časové rozlišení není nutno používat v případech, kdy se jedná o nevýznamné částky, kdy jejich zúčtováním do nákladů nebo výnosů bez časového rozlišení není dotčen účel časového rozlišení a účetní jednotka tím prokazatelně nesleduje záměrnou úpravu hospodářského výsledku

